

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Møteinnkalling

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 21.09.2020 kl. 16:00

Møtested: Oslo bispegård

Arkivsak: 19/04819

Mulige forfall meldes snarest til Elise Sandnes, es338@kirken.no.

OSLO, 10.09.2020

Gard Realf Sandaker-Nielsen
Leder

Elise Sandnes
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Møteinnkalling Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 21.09.2020 kl. 16:00 – 21:00

Møtested: Oslo bispegård

Arkivsak: 19/04819

Det serveres middag i stuene kl. 16.00. Andakt i kapellet kl. 16.30 ved Marius Berge Eide. Åpen halvtime fra kl. 17.00 – 17.30 – av smittevern hensyn anbefaler administrasjonen at det ikke avholdes åpen halvtime i dette møtet.

Forfall meldes til Elise Sandnes, es338@kirken.no, eller på telefon 958 32 458.

Saksfremlegg og vedlegg er publisert i eMeetings.

SAKSLISTE

65/20	19/04971-39	Godkjenning av innkalling og saksliste Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
66/20	19/04971-40	Godkjenning av protokoll 22.6.20 Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
67/20	20/00892-11	Referat- og orienteringssaker 21.9.20 Saksordfører: Christopher Dirdal
68/20	19/04406-14	Regnskap 1.halvår 2020 Oslo bispedømme Saksordfører: Odd Einar Dørum
69/20	20/02256-7	Tilsetting av sokneprest i Lambertseter, Søndre Aker prosti. - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd Saksordfører: Marius Berge Eide
70/20	20/03132-6	Tilsetting sokneprest i Haslum, Bærum prosti - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd Saksordfører: Ann-Kathrin Kasbo
71/20	20/03132-5	Tilsetting kapellan i Haslum, Bærum prosti - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd Saksordfører: Arve Juritzen
72/20	20/03674-1	Forslag til hørings svar. Frivillighet i Dnk. Saksordfører: Kristin Gunleiksrud Raaum
73/20	20/03009-2	Høring kristne migranter Saksordfører: Inger Johanne Aas

74/20	20/02606-6	Høring - "Tro det eller ei. Fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo" Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
75/20	18/00426-56	Evaluering kirkevalget 2019 Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
76/20	20/03597-1	Navneendring Domkirken sokn Saksordfører: Anne Anita Lillebø
77/20	19/04971-41	Eventuelt

OSLO, 10.09.2020

Gard Realf Sandaker-Nielsen
Leder

Elise Sandnes
stiftsdirektør

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	421	19/04971-39	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
65/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksorientering

Det vises til regler for formene for bispedømmerådets virksomhet.

Administrasjonen har satt opp sakslisten etter drøfting med bispedømmerådets leder.

I henhold til regelverket, jf KM 19/96 § 3, skal bispedømmerådet ta stilling til hvilke saker som skal behandles i lukket møte.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes. Tilsettingssakene 69-71/20 behandles for lukkede dører.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	421	19/04971-40	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
66/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Godkjenning av protokoll

Vedlegg:

Protokoll Oslo bispedømmeråd 2020-2023 22.06.2020

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Protokoll fra møte i OBDR 22.6.2020 godkjennes uten merknader.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	421	20/00892-11	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
67/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Referat- og orienteringssaker 21.9.20

Vedlegg:

20_02649-2 Referat fra regionalt kontaktmøte 18.6 841711_1_0

Referat fra biskopens ledermøte 12.06.2020

Oppsummert Oversikt mindreforbruksmidler 2020.docx

Oppsummering tildeling mindreforbruk 2019 til OBDR.docx

OBDR-møte 21.09.2020 - Muntlige orienteringer og nytt fra nettsidene

Saksorientering

67/20.1 Muntlige orienteringer og nytt fra nettsidene. Orientering ved biskop, stiftsdirektør og Kirkerådets leder.

67/20.2 Referat fra regionalt kontaktmøte 18.6.20

67/20.3 Referat fra biskopens ledermøte 12.6.20

67/20.4 Oppsummering tildeling mindreforbruksmidler 2020

67/20.5 Oversikt tildelte mindreforbruksmidler 2020

Forslag til vedtak

De fremlagte sakene tas til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	112	19/04406-14	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
68/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Regnskap 1.halvår 2020 Oslo bispedømme

Saksorientering

1 OPPSUMMERING

Regnskapet for hele driften av Oslo bispedømmeråd pr. 30.06.2020 viser et forbruk som er kr 1 862 000 lavere enn budsjettet. Det er en vesentlig mangel på kr 700 000 på inntektssiden i regnskapet, slik at mindreforbruket reelt er på 2,56 mill.

Budsjettet er identisk med tildelt ramme for 2020 – jfr. endelig tildelingsbrev av 22.01.2020. Budsjettendringer vedtatt i OBDR 8.6.20 er ikke innarbeidet i dette budsjettet.

Mindreforbruket i regnskapet pr 30. juni er målt mot periodisert budsjett på samme tid. Det har vært en liten økning i mindreforbruket i etter 1.kvartal.

2 ANALYSE AV DRIFTEN - 1A

Administrasjonen

Administrasjonens utgifter er totalt på kr 8 522 000, det er kr 338 000 mindre enn budsjettet. Inntekter på 242 000 er ikke ført, slik at mindreforbruket er reelt kr 580 000.

Lønnsutgiftene har fulgt budsjettet siste kvartal, og mindreforbruket på lønn er snaut kr 200 000 slik det var pr. 31.03.20.

Driftsutgiftene er kr 335 000 lavere enn budsjettet. Den største innsparingen er lavere husleieutgifter, der brukeravhengige kostnader har gått ned. Pandemien har også gitt en innsparing på reiseutgifter. Ellers er det bare små avvik på driftsutgifter.

Prestetjenesten (uten Døvekirken)

Regnskapet for prestatjenesten er på kr 54 588 000 pr. 30.06.2020. Det er kr 963 000 lavere enn budsjettet. Her mangler refusjonsinntekt på kr 455 000 slik at mindreforbruket er reelt 1,4 mill.

Noen prostier har et merforbruk, mens andre prostier har brukt mindre enn budsjettet på lønn de 6 første månedene. Totalt ligger lønnsutgiftene nært opp til budsjettet med et mindreforbruk på kr 835 000.

Pr. 30.06.20 er driftsutgiftene kr 488 000 lavere enn budsjettet, innsparing på reiser utgjør 240 000 og kjøp av tjenester er på samme nivå (bl.a. knyttet til strategiske satsinger) På de andre driftskontoene er det bare mindre avvik.

Inntektene på kr 134 000 er betraktelig lavere enn budsjettet. Det skyldes mellom annet færre utensokns tjenester. Dessuten gjør en korrigerende av feil i 2019 slik at sum inntekter i regnskapet er lik 0.

Døvekirken

Regnskapet for døvekirken er på kr 7 010 000 pr. 30.06.2020. Det er kr 562 000 lavere enn budsjettet.

Lønnsutgiftene er kr 363 000 høyere enn budsjettet.

Driftsutgiftene er hele 47,6 % lavere enn budsjettet.

På grunn av Covid-19 er utgiftene til reiser, møter, kurs og seminarer lavere enn forventet. Reiseutgiftene er kr 596 000 lavere enn budsjettet, og innsparingen på møter og kurs er på kr 160 000.

De andre driftskostnadene har mindre avvik.

3 TILSKUDD I GRUPPE 1B

Det er budsjettet med to utbetalinger av trosopplæringsmidler og tilskudd til diakoni. Tilskudd til diakonstillinger er betalt ut med helårsvirkning. Dette gir et avvik mellom budsjett og regnskap pr. 30.06.20.

Det forventes at hele tildelingen blir utbetalt i 2020.

4 ANNET

Arbeidsgiveravgift

Reduksjon i arbeidsgiveravgiften som følge av Covid-19-tiltak er på 4 %-poeng for 3. termin 2020. Dette utgjør for Oslo bispedømme ca. kr 800 000 i reduserte kostnader. Regnskapet blir justert for dette når rutine for gjennomføring er klar.

Disponible midler - Balansepost (konto 2050)

Oslo bispedømmeråd har et akkumulert mindreforbruk fra tidligere år på kr 7 953 000.

Det fordeler seg på:

Drift – gruppe 1A   kr 6 604 000

Tilskudd – gruppe 1B kr 1 349 000

Det opparbeidede mindreforbruket står i balansen og er ikke disponert i inneværende års budsjett.

I henhold til KR-sak nr. 24/20 er avsetningen av mindreforbruket fra 2019 på drift og tilskudd redusert til 87 %.

5 NØKKELTALL OSLO TABELLER PR. 30.06.2020

Alle tall i tabellene er i hele 1000 kr.

210 Oslo bispedømmeråd

Oslo	BUDSJETT	FORBRUK	AVVIK	Avvik i %
Lønn og godtgjørelser	64 850	64 186	664	1,0 %
Andre driftskostnader	7 528	5 795	1 733	23,0 %
Tilskudd	487	460	27	5,5 %
Sum kostn	72 865	70 441	2 424	3,3 %
Inntekt	-884	-322	-562	63,6 %
Resultat	71 981	70 119	1 862	2,6 %

210 0000 administrasjon

Oslo adm.	BUDSJETT	FORBRUK	AVVIK	Avvik i %
Lønn og godtgjørelser	5 564	5 372	192	3,5 %
Andre driftskostnader	3 532	3 197	335	9,5 %
Tilskudd	188	200	-12	-6,4 %
Sum kostn	9 284	8 769	515	5,5 %
Inntekt	-424	-247	-177	41,7 %
Resultat	8 860	8 522	338	3,8 %

210 4000 prester (uten døve)

Oslo prester	BUDSJETT	FORBRUK	AVVIK	Avvik i %
Lønn og godtgjørelser	53 567	52 732	835	1,6 %
Andre driftskostnader	2 084	1 596	488	23,4 %
Tilskudd	300	260	40	13,3 %
Sum kostn	55 951	54 588	1 363	2,4 %
Inntekt	-400	0	-400	100,0 %
Resultat	55 551	54 588	963	1,7 %

210 4280/5 døve

Døve	BUDSJETT	FORBRUK	AVVIK	Avvik i %
Lønn og godtgjørelser	5 719	6 082	-363	-6,3 %
Andre driftskostnader	1 913	1 002	911	47,6 %
Sum kostn	7 632	7 084	548	7,2 %
Inntekt	-60	-74	14	-23,3 %
Resultat	7 572	7 010	562	7,4 %

210 Tilskudd budsjetgruppe 1 B

Oslo tilskudd	BUDSJETT	FORBRUK	AVVIK
Trosopplæring	16 408	16 371	37
Diakoni/underv. og kirkemusikk	12 811	15 257	-2 446
Oslo Domkirke	2 171	2 171	0
OVF	576	125	451
Resultat	31 966	33 924	-1 958

Bygd på rapport fra Åshild Stige, FØ, av 09.08.20

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar regnskapet for 1.halvår 2020 til etterretning.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Ingun Yri Øystese	701	20/03674-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
72/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Forslag til høringsvar. Frivillighet i Dnk.

Vedlegg:

Høring - Frivillighet i Den norske kirke

Saksorientering

«Frivillighet i Den norske kirke» - utkast til høringsvar fra Oslo biskop og bispedømmeråd:

Det vises til tilsendt høringsnotat fra Kirkerådet (KR) pr. 16.06. 2020 med svarfrist 15.10. Temaet frivillighet har blitt tatt opp og etterlyst på Kirkemøtet ved flere anledninger. Kirkemøtet vedtok i 2019: «Kirkens møte med mennesker i alle livssituasjoner er avhengig av ansatte og frivillige. Kirkemøtet ber KR vurdere hvordan frivilligheten kan styrkes».¹

Oslo biskop og bispedømmeråd er glad for at saken er satt på dagsorden og takker for notatet som på en kortfattet måte tar opp mange anliggende og utfordringene som ligger i frivilligheten. Saken beskriver hvordan frivillighet i Den norske kirke kan forstås og foreslår hvilke områder som skal prioriteres for å styrke frivilligheten. Høringsinstansene blir utfordret til å reflektere over hva som er de viktigste perspektivene i saken, hva som bør prioriteres i det videre arbeidet i tillegg til andre kommentarer. Høringsinstansene er begrenset til å gjelde bispedømmene, VID, MF og TF. Oslo biskop og bispedømmeråd etterlyser fellesrådenes stemme da frivillighet er et viktig felles anliggende for å kunne nå de syv forlagene til handling.

Det foreligger ett forslag til vedtak med syv forslag til tiltak som understreker hvordan frivillighet i kirken skal kjennetegnes av god samhandling og trygge rammer. Oslo biskop og bispedømmeråd vil komme tilbake til hvert enkelt av disse punktet senere i høringsvaret.

¹ KM 12/19, punkt 3.

Oslo bispedømme har hatt frivillighet som satsningsområde siden 2018. Dette har resultert i ulike tiltak på bispedømmenivå – i kontakt med menighetene i bispedømmet. Det ligger derfor en stor grad av gjenkjennelse i høringsnotatet som foreligger.

I forlengelse av et overordnet Kirkemøtevedtak vil Kirkerådet få til behandling en handlingsplan for hvordan de ulike delene av saken følges opp på nasjonalt nivå. Oslo biskop og bispedømmeråd støtter at bispedømmerådene blir invitert til felles arbeid for å nå målene i planen slik det sies i høringsbrevet og ønsker at dette skjer tidlig i prosessen. Om menighetene lokalt skal være med å markere frivillighetens år 2022 blir det viktig i god tid å kunne motivere til å sette av tid og ressurser slik at dette blir integrert i planer. Kirken kan både hente impulser fra og være en bidragsyter i arbeidet med frivillighet på nasjonalt nivå.

Kirkemøte er Dnk sitt øverste organ der kirkens mål og handlingsplaner vedtas. Dette fører til utarbeidelse av ulike strategidokument og handlingsplaner i bispedømmene, prostiene og de enkelte lokalmenigheter. Ansattressurser blir ofte knyttet til disse handlingsplanene og dermed også etterspørselen etter instrumentell frivillighet for å kunne nå disse målsetningene. Hvordan kan den organiske frivilligheten der frivilliges initiativ, kompetanse og bidrag utover de prioriterte målsetningene bli ivaretatt? Og vil den organiske frivillighet organiseres på samme måte når den ansatte enten mangler den frivilliges kompetanse eller ikke har eierskap eller kjennskap til aktiviteter eller engasjement som utføres av frivillige?

Oslo biskop og bispedømmeråd savner en klargjøring av hvilke rammer frivillighet i Dnk tar utgangspunkt i. Det er ulike forståelsesrammer som vil kunne forme organiseringen av det frivillige arbeidet i menighetene. Er frivillig arbeid en dugnad for fellesskapet, filantropi eller et samfunnsnyttig arbeid? Er ansatte i kirken en del av det store kirkefellesskapet og dermed både deltakere og katalysatorer for kirkens eksistens og oppdrag?

Oslo biskop og bispedømmeråd støtter bakgrunnsforståelse og teologisk forankring der kirkens fellesskap omtales som Kristi kropp. I dette fellesskapet skal alle ha mulighet til å delta og bidra. Frivillig arbeid blir i denne sammenheng beskrevet som trospraksis for noen. Oslo biskop og bispedømme vil allikevel stille spørsmål hvorvidt denne bakgrunnsforståelsen er tilstrekkelig og speiler den videre frivillighetstenkningen i dokumentet der frivillig arbeid blir sett som en åpen og inkluderende frivillighet uavhengig av grad av identifisering og tilhørighet. Er definisjonen av frivillighet som «*aktiviteter som utføres av egen fri vilje og uten lønn, annet enn begrenset kompensasjon eller mindre gaver for å gagne mennesker utenfor egen familie eller hushold*»² dekkende? Vil «fri vilje» og «uten lønn» i tilstrekkelig grad favne frivillig arbeid i kirken og deltakelse i det kirkelige fellesskapet både for mennesker som kjenner sterk tilknytning og motivasjon i kraft av å være skapt og kristen, men også for mennesker som ønsker å gjøre frivillig arbeid i kirken med en annen eller løsere tilknytning og motivasjon?

Oslo biskop og bispedømmeråd ser det som utfordrende at forslaget til vedtak kun tar utgangspunkt i «Kristi kropp» som grunnlag for frivillighet og ville foreslå at det teologiske grunnlaget for å være frivillig i Dnk utvides også i vedtaket samtidig som det særegne ved å være kirke og ikke en frivillighetssentral blir ivaretatt. Oslo biskop og bispedømmeråd støtter den videre ordlyden i vedtaket: «alle skal ha mulighet til å delta og bidra i dette fellesskapet». Videre at «vår kirkes kultur, ledelse, kommunikasjon og organisering skal gi frivillighet gode kår. Frivillighet i kirken skal kjennetegnes av god samhandling og trygge rammer»³.

² D. Wollebæk, S. Sætrang, A. Fladmoe: *Betingelser for frivillig innsats. Motivasjon og kontekst*. Bergen/Oslo: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor, 2015, s. 18

³ Forslag til vedtak, Høringsnotat, «Frivillighet i Den norske kirke, s. 1

Oslo biskop og bispedømmeråd støtter de syv forslagene til handling og vil i det følgende utdype dette i tråd med spørsmålene til refleksjon i høringsbrevet.

I lys av dette vil Den norske kirke

- 1 **«... tilrettelegge for at ressurser og engasjement tas i bruk hos alle som vil bidra».**
  - a. Viktige perspektiver: Bevisstgjøring rundt organisk og instrumentell frivillighet både i rekrutteringsfasen, involveringsfasen og oppfølgingsfasen kan være første skritt i å øke fokuset på frivillighet og frivillighetsledelse.
  - b. Viktige prioriteringer i det videre arbeidet: Bli oppmerksom på hvilke engasjement som blir sett og hvilke engasjement som ikke blir sett eller løftet opp. Anerkjenn også de usynlige oppgavene og engasjementene.
  - c. Andre kommentarer. Ved å tilrettelegge for at ressurser og engasjement tas i bruk hos alle som vil bidra må man også regne med at eierskapet, engasjement og også kompetanse til prosjekter og frivillig arbeid vil være hos frivillige og ikke stab. Det vil også være viktig å ha gode rammer og rutiner for dette (jfr. Punkt 3)

- 2 **«... øke fokus og kompetanse på frivillighet og frivillighetsledelse».**
  - a. Viktige perspektiver: frivilligheten er i endring. Løsere tilknytning skaper svakere lojalitet, høyere krav til profesjonalitet og kvalitet og mer opptatt av egen nytte. Frivillighet preges i mindre grad av langvarig, kontinuerlig og regelmessig engasjement (s.6).
  - b. Viktige prioriteringer i det videre arbeidet:
    - i. Bevisstgjøring rundt frivillighet og endringer i frivillig engasjement i menigheter, prostier, fellesråd og bispedømmer.
    - ii. Tydelig oppfølging av frivillige der alle frivillige har tildelt en ansvarlig leder. Ta på alvor funn som viser høyere trivsel ved oppfølging av en ansatt enn frivillighetskoordinator (side 7, 3. avsnitt)
    - iii. Organisering og ansvarsavklaring i stab og menighetsråd rundt ansvar, roller og organisering av frivillighet i menigheten. Hvem skal følge opp frivillige ledere i menighetsråd eller andre frivillige ledere? Hvem eier det kirkelige fellesskapet og dens aktiviteter?
  - c. Andre kommentarer:
    - i. Det er ulike funn knyttet til ny frivillighet og lojalitet som viser at endring rundt frivillighet og tilknytning ikke er den samme i alle organisasjoner. En stor andel av frivillig arbeid er foreldrefrivillighet i idrettsforeninger der de frivillige oppgavene ikke er skreddersydd. Motivasjonen er i denne sammenheng dugnaden og bidraget til fellesskapet.
    - ii. Dokumentet peker på interessante aspekter ved å organisere frivillighet. Sporsheim og Sirris stiler spørsmålet hvorvidt det er strukturelle forhold i kirken som hindrer ansatte i å jobbe organisk med frivillige, og om disse strukturelle forholdene kan endres (s. 5). Det vil være interessant å se det videre arbeidet med å øke fokus og kompetanse på frivillighet og frivillighet ledelse i sammenheng med arbeidet som gjøres rundt kirkelig organisering.
    - iii. Videreutdanning på VID om frivillighet og frivillighetsledelse kan motivere kirkelige ansatte og frivillige til å øke sin kompetanse.

- 3 «...sikre rammer og rutiner som bidrar til trygghet og god etisk praksis»**
- a. Viktige perspektiver: Gode rammer og rutiner er nødvendig.
  - b. Viktige prioriteringer i det videre arbeidet:
    - i. Hvert bispedømme sørger for å ha oppdaterte maler, retningslinjer og rutiner knyttet til politiattest, taushetsplikt, varslingsrutiner og bekymringsmeldinger, forsikringer, etiske retningslinjer for møtet med mennesker – spesielt barn og unge, personvern/GDPR, oppfølging av frivillige og konflikthåndtering. <https://kirken.no/nb-NO/bispedommer/Oslo/frivillig---verktoykasse/ressurser/>.
    - ii. Gjøre verktøyet kjent og motivere til bruk.
    - iii. Gjøre tilpassede rammer og rutiner i lys av oppgaven som utføres.
    - iv. Arbeide for at bispedømmene og fellesrådene samkjører arbeidet med å sikre gode rammer og rutiner.
- 4 «... kommunisere om kirken slik at det skaper motivasjon til å bidra»**
- a. Viktige perspektiver: Synliggjøre kirkens ulike aktiviteter og brede engasjement
  - b. Viktige prioriteringer i det videre arbeidet:
    - i. Synliggjøre bredden i engasjement og aktiviteter slik at det favner enda bredere og inkluderer mangfoldet
    - ii. Være våken for usynlig kompetanse og løfte dette opp.
    - iii. Ivareta frivillige aktører ut ifra deres behov og engasjement og gi rom for kompetanse som kan komplementere kirkens væren og oppdrag.
- 5 «...samhandle aktivt med organisasjoner, kommuner og næringsliv»**
- a. Viktige perspektiver: Kjennskap til og samhandling med organisasjoner, kommuner og næringsliv for sammen å skape aktive og levende lokalsamfunn og møte de utfordringer som er i lokalmiljøet.
  - b. Viktige prioriteringer i det videre arbeidet:
    - i. Gjøre seg kjent med lokale prioriteringer og planer
    - ii. Skape møteplasser for ulike aktører for å samskape⁴ felles engasjement
    - iii. Prioriterer aktiviteter og engasjement der få andre aktører er.
  - c. Andre kommentarer: Besøktjeneste er trukket frem som kirkens diakonale oppdrag som omhandler inkluderende fellesskap for alle, uavhengig av livssyn. (s. 10). Det er behov for definisjonsavklaring i de tilfeller der samme ord blir brukt av ulike aktører og rommer ulikt innhold. Kirkens besøktjeneste er et tilbud til alle, uavhengig av livssyn. Besøket i hjemmet kan imidlertid innebære både et kaffebesøk, sjelesorg eller soknebud, forbønn m.m.
- 6 «...motivere og legge til rette for økt deltakelse gjennom givertjeneste og innsamling»**
- a. Viktige perspektiver: Frivillighet inkluderer både det å gi tid og kompetanse men også å dele økonomiske ressurser.
  - b. Viktige prioriteringer i det videre arbeidet:

⁴ <https://www.ks.no/contentassets/cc2dd10e4e054c768c0ffdbd9fa29384/handbok-for-samskaping.pdf>

- i. Kommunisere bruk av økonomiske ressurser som en viktig del av frivillighet og trospraksis.
- ii. Rekruttere nye givere ved å synliggjøre bredde i økonomiske innsamlinger.
- iii. Tydeliggjøre hvordan midlene disponeres og bidra til oppfølging av frivillige givere ved å informere om dette.
- iv. Ryddighet og profesjonalisering rundt innsamling og skattefradrag.

7 «... innhente og formidle kunnskap om hva som bidrar til å fremme frivillighet i kirken»

- a. Viktige perspektiver: Formidling av forskning på frivillighet som kan styrke dette feltet i kirken. Innhente og formidle erfaringer og kunnskap og bruke dette i frivillighetsarbeidet.
- b. Viktige prioriteringer i det videre arbeidet:
  - i. Gjøre forskningen som allerede er der kjent og internalisere dette i arbeidet med frivillighet i menighetene.

Frivillighetsforskningen er gjort i mange ulike typer organisasjoner. Er denne forskningen overførbar også til religiøse trossamfunn som Dnk? Vil motivasjon og eierskap til frivilligheten være annerledes i møte med tilhørighet, overbevisning og tro? Oslo biskop og bispedømmeråd ser det som en viktig prioritering å formidle eksisterende kunnskap og forskning om frivillighet til menighet, ansatte og frivillige slik at funn fra forskning og litteratur blir internalisert i det videre arbeidet med frivillighet i kirken der menneskers ulike gaver og kompetanse er med å gjøre kirken til kirke.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd vedtar det fremlagte forslag til høringsvar om frivillighet i Den norske kirke med de endringer som fremkom i møtet.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Jorun Elisabeth Berstad Weyde/ Yohannes Shanka/ Ingun Yri Øystese	721	20/03009-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
73/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Høring kristne migranter

Vedlegg:

- ~ 20_03009-1 Høring - Kristne migranter 849288_1_1
- ~ 20_03009-1 Sak om Kristne migranter til høring i bispedømmene 849289_1_1
- ~ 20_03009-1 Bakgrunnsnotat om Innvandring og innvandrere i Norge 849290_1_1

Saksorientering

Oslo biskop og bispedømmeråd mottok høringsnotatet om kristne migranter 29.06.2020. Dette var opprinnelig en sak til Kirkemøtet våren 2020. Ut fra situasjonen for årets Kirkemøte fant Kirkerådet det mer tjenlig å sende dokumentet ut på høring.

Følgende utkast til hørings svar fra Oslo biskop og bispedømmeråd sendes til gjennomgang i bispedømmerådet:

Oslo biskop og bispedømmeråd takker for muligheten til å avgi høringsuttalelse til notatet «Kristne migranter» fra Kirkerådet – opprinnelig sak til Kirkemøtet 2020. Oslo biskop og bispedømmeråd mottok notatet 29.06.2020 med høringsfrist 15.10.2020 og behandlet saken i møte 21.09.2020. Siden Kirkemøtet behandlet saken «Kristne innvandrere og menighetene i Norge» i 2009, er relaterte temaer satt på agendaen ved flere anledninger opp gjennom årene.

Oslo biskop og bispedømmeråd er glad for at Den norske kirke nå følger opp ved å sette fokus på kristne migranter og utfordre til refleksjon og bevisstgjøring i bispedømmer og menigheter – uavhengig av antall migranter i lokalsamfunnene rundt i landet. Befolkningen i Oslo bispedømme reflekterer et mangfold av etnisk bakgrunn, språk, kulturer og religiøs tilhørighet. En stor andel av disse definerer seg som kristne. Noen finner sin plass i en menighet i Den norske kirke, men de fleste finner tilhørighet i en menighet eller et trosfellesskap med tilknytning til sitt eget morsmål. I deler av Oslo er medlemmer av Den norske kirke i mindretall. Høringsnotatet stiller derfor svært aktuelle spørsmål under overskriften «Den norske kirkes selvforståelse»: «Hva innebærer det å være folkekirke når den norske befolkningen er i endring? Hvordan gjenspeile den verdensvide kirken i Norge? Hva vil det si å være medlem, bidragsyter og deltager i Den norske kirke i tiden fremover?» (s 4). Høringsnotatet poengterer videre at hovedhensikten med å ta opp saken nå, er at «kristne migranter som ønsker en tilknytning til en menighet i Den norske kirke skal bli tatt imot og oppleve seg som fullverdige deltakere i fellesskapet» (s 1). Her synes det som om vekten i dokumentet ligger på hvordan den enkelte migrant kan bli en del av menighetslivet i Den norske kirke. Notatet veksler

imidlertid mellom å beskrive forholdet til migranter **som enkeltpersoner** og Den norske kirkes forhold til **migrantmenigheter**. De ulike områdene utfordrer på ulike måter og krever ulike måter å følge opp på. Notatet hadde derfor stått seg på å være tydeligere på de ulike utfordringene som de ulike perspektivene innebærer.

I sammendraget står det at Den norske kirke «i liten grad har klart å inkludere migranter», og at det er en utfordring for vår kirke å være inviterende og inkluderende med plass for migranternes tro og engasjement. Hvor mye er kirke og menighet villig til å la seg prege av kristne trossøsken fra den verdensvide kirke? Hva vil det si å inkludere og å integrere? Høringsnotatet reflekterer lite over om det er et skille mellom å utøve nestekjærlighet og vilje til inkludering generelt, og dialogarbeid på bakgrunn av ulike kulturelle eller teologiske ståsteder spesielt.

I forlengelse av de nevnte spørsmålsstillingene i notatet, kan vi spørre: Hva betyr det å være en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende kirke (jf. Den norske kirkes visjonsdokument) i møte med våre nye landsmenn og -kvinner, ikke minst de som kommer som kristne? Hva er folkekirken, og hva vil vi den skal være? Skal den speile flertallet av medlemmer, eller skal den favne ytterpunktene av meninger, trosstandpunkt, kulturer og praksiser i kirkelandskapet? Hvordan skal vi forholde oss til at kristne migranter og migrantmenigheter tilhører ulike konfesjoner og kristne tradisjoner, og at mange ikke ønsker å være en del av den lutherske kirkefamilien? Notatet sier lite om hvordan ta de **konfesjonelle ulikhetene** på alvor. Dette vil gi seg ulike utslag om det dreier seg om samtaler med enkeltpersoner på menighetsnivå, om det dreier seg samtaler mellom Den norske kirkes menigheter og migrantmenigheter med ulike konfesjonelle ståsted, eller om det dreier seg om økumeniske samtaler på bispedømmenivå eller nasjonalt. Dette understreker behovet for et tydeligere skille i høringsnotatet mellom strukturer og økumenisk arbeid på ulike nivå - og tilrettelegging av situasjonen for kristne migranter i Den norske kirkes menigheter.

Høringsnotatet gir korte definisjoner av «migrant», «innvandrere» og «norskfødte med innvandrereforeldre». Disse korte definisjonene rommer et mangfold nasjonal og etnisk bakgrunn, kultur og språk som utfordrer på svært ulike måter. Regnes for eksempel en person som kommer fra Sverige, Polen eller USA som migrant? Eller er betegnelsen reservert for mennesker fra Asia, Afrika eller Latin-Amerika? Oslo biskop og bispedømmeråd savner en større oppmerksomhet på dette i framstillingen. Videre mener vi at det må ligge et tydelig fokus på barn og unge med innvandrereforeldre og hvordan de kan finne et kristent fellesskap – gjerne i Den norske kirkes menigheter. Høringsnotatet bruker i denne sammenhengen uttrykket «krysskulturelle barn og unge» (s 7). Dette begrepet omfatter imidlertid også andre barn og unge enn dem det refereres til her.

Notatet påpeker at noen ikke er «komfortable med begrepet «migrantmenigheter» om sitt fellesskap, og det er viktig ikke å generalisere i omtale av eller tilnærming til ulike migrantmenigheter» (s 3). I tråd med problematiseringen av begrepet migrant, stiller vi spørsmålet: Når kan en menighet defineres som en migrantmenighet? Hva med etablerte kirker i Oslo knyttet til land, språk og konfesjon, slik som den tyske kirken, den anglikanske osv.? Oslo biskop og bispedømmeråd er enig i at «migrantmenighet» ikke er et godt begrep og utfordrer til å finne fram til en bedre og mer dekkende formulering – «det økumeniske fellesskapet» er kommet fram som et forslag.

Høringsnotatet er forholdsvis kortfattet, men likevel innholdsrikt. De ti kjennetegnene blir tydelige anliggender og utfordringer som det er mulig å ta stilling til. Ved å kalle dette «kjennetegn for Den norske kirke i en ny tid» understrekes det hvor grunnleggende dette er for kirkens framtid og retning. Notatet har mange gode og grunnleggende refleksjoner og viktige forslag til handling. Oslo biskop og bispedømmeråd ser det imidlertid som problematisk at disse omfatter og blander sammen anliggender som gjelder migranter som enkeltpersoner, lutherske migrantmenigheter og andre kirkesamfunn, slik vi allerede har poengtert. Det er heller ikke uten videre enkelt å få oversikt over

hvilket nivå i kirken som utfordres til ansvar for hva og når. Dette gjenspeiles også i de fire handlingsforslagene til hvert kjennetegn. Ikke minst det tiende kjennetegnet er omfattende og adresserer ulike nivå i kirken.

Kjennetegnene med handlingsforslag er gode, men et opprydningsarbeid vil gjøre dem mer operative og gjennomførbare.

Kirkerådet ber høringsinstansene reflektere langs tre spor

- Hva som er de viktigste perspektivene i saken
- Hva som bør prioriteres i det videre arbeidet med saken
- Andre kommentarer til saken og videre arbeid med den.

De viktigste perspektivene i saken

Når det gjelder forholdet til enkeltmennesker:

1. Dialogisk ydmykhet

Høringsnotatet utdyper kjennetegnet dialogisk ydmykhet slik: «I kirken lytter mennesker til hverandres troshistorier og livserfaringer med respekt og nysgjerrighet for ulik kulturell tilhørighet». **Å lytte** til den andre med **respekt og nysgjerrighet**, å møtes som **likeverdige** er viktige perspektiv for å kunne skape et felles **vi**. Det betyr å gi slipp på noe for å være åpne for noe nytt. Som det er sagt: «Reell integrering krever noe av begge parter og det krever både dialog, respekt og gjensidig ansvarlighet».¹ Oslo biskop og bispedømmeråd ser på dette som avgjørende for at kristne migranter skal kunne **kjenne seg hjemme** i Den norske kirkes menigheter og kunne bidra. For at dialogisk ydmykhet skal leve i menighetene, er det nødvendig at strategier og målsettinger følges opp av endrede holdninger. Det gjelder både i Den norske kirkes menigheter og blant kristne migranter. Dette krever bevisst arbeid og kan ta tid.

2. Gode relasjoner

I tråd med holdningen dialogisk ydmykhet er det viktig at ulike nivå i Den norske kirke legger til rette for å « bygge relasjoner og mangfoldige fellesskap med rom for forskjellige språk, tradisjoner og personligheter». Høringsnotatet beskriver i tråd med erfaringer i Oslo bispedømme at samarbeid noen ganger utfordres av ulike syn på f.eks. kjønnsroller, barn, familie, ledelse og autoritetsbruk – i tillegg til sentrale spørsmål som kjønnsidentitet og kvinnelige prester. Som notatet sier, er det viktig å bygge gode relasjoner og tillit for å forebygge misforståelser og konflikt. Det gjelder både i forhold til den enkelte kristne migranten og overfor migrantmenigheter. Dette krever ofte relasjoner over tid.

3. Inkluderende fellesskap med mangfoldige gudstjenester og relevant forkynnelse

Dette krever gjerne åpenhet for mangfold når det gjelder kultur, språk og trosuttrykk og vil kunne bygge på dialogisk ydmykhet og gode relasjoner. Dette utfordrer rutineene for planlegging av gudstjenester og andre fellesmøter/-arrangement: Hvem er med, hvordan, når og på hvilke(t) språk. Noen ganger er det viktig å bruke engelsk. Ikke alle er fortrolige med engelsk, hvordan forholde seg som bruk av forskjellige språk i Den norske kirkes menigheter? Dette kan noen ganger utfordre arbeidet med Den norske kirkes

^{1 1} Ingrid Vad Nilsen: «Er integrering av innvandrere mulig? Menighetsarbeid i spenningen mellom segregering og assimilering» (Tidsskrift for Praktisk Teologi xxx)

gudstjenesteliturcier: Hvilke råd kan menighetene få i arbeidet med lokale gudstjenester som også preges av menighetens kristne migranter?

I denne sammenheng gjøres det interessante erfaringer gjennom nettverket Fremtiden bor hos oss som etableres i Oslo og andre bispedømmer etter mønster fra Svenska kyrkan²

4. Deltakelse, ansvar og kirkelig utdanning og tjeneste

Gjensidighet og likeverd fordrer at det legges til rette for at kristne migranter kan delta som frivillige, blir vist tillit og ansvar, slik at de kan være en ressurs og ta del i frivillig arbeid med utgangspunkt i det å høre til i fellesskapet. Høringsnotatet nevner at ansvar innebærer gode ordninger for medlemskap som igjen kan bane veien for deltakelse i råd og utvalg. Oslo biskop og bispedømmeråd støtter høringsnotatets understreking av at flere innvandrere rekrutteres til kirkelig utdanning og tjeneste. Det er viktig at bredden i befolkningen – ikke minst yngre generasjoner på denne måten får eierforhold til Den norske kirkes framtid.

5. Migranternes rettigheter

Oslo biskop og bispedømmeråd støtter notatets poengtering av at Den norske kirke lokalt, regionalt og nasjonalt har et generelt diakonalt ansvar for å fremme migranternes rettigheter, slik det står «...stå på de utsattes side, motarbeid rasisme og fremmedfrykt og kjempe for rettferdighet».

Når det gjelder forholdet til migrantmenigheter:

6. Dialogisk ydmykhet

Momentene i punkt 1 om dialogisk ydmykhet i menigheten, gjelder også mellom Den norske kirke og migrantmenighetene. Som majoritetskirke har Den norske kirke et særskilt ansvar for å legge til rette for økumenisk samarbeid og fellesskap kan finne sted. Det kan blant annet gjøres ved å sørge for møteplasser, samarbeid og samarbeidsavtaler på ulike nivå, der dette er ønsket.

7. Arbeid med **strukturelle perspektiv** når det gjelder forholdet mellom Den norske kirke og migrantmenigheter, blant annet når det gjelder biskopens rolle.

[Bør prioriteres i det videre arbeidet med saken](#)

Når det gjelder forholdet til enkeltmennesker:

1. Sortering

De ti kjennetegnene for Den norske kirke i en ny tid påpeker gode anliggender og har gode forslag til konkrete handlinger. Det er imidlertid behov for å **sortere** mellom fokus på kristne migranter og fokus på migrantmenigheter. Det bør også sorteres mellom hvilke utfordringer som adresseres på ulike nivå.

2. Legge til rette for møteplasser for samtale og dialog

Den norske kirke kan legge til rette for møteplasser - lokalt, regionalt og nasjonalt – for samtaler og dialogarbeid. Kirkelig dialogsenter arrangerer kursrekken «Dialogisk menighet» - ikke minst med tanke på kompetanse når det gjelder religionsdialog. Det er behov for økt

² Jf Andreas Holmberg: «Kyrka i nytt landskap. En studie av levde ekklesiologi i Svenska kyrkan». [Forlag?](#)

økumenisk kompetanse i Den norske kirkes menigheter. Denne utfordringen må finne en utforming på et egnet nivå.

Som en del av dette: Legge til rette for engelskspråklige gudstjenester i Den norske kirkes menigheter.

3. Strategisk samarbeid mellom menighetene

Det kan legges til rette for strategisk og praktisk samarbeid mellom menighetene i Den norske kirke når det gjelder gudstjeneste, trosopplæring, barne- og ungdomsarbeid for etnisk norske barn og unge og barn og unge født i Norge med migrantforeldre.

4. Tilrettelegge for kristent fellesskap

Mange steder bor det få kristne migranter – gjerne langt fra migrantmenigheter. Her utfordres Den norske kirkes menigheter til å legge til rette for mindre kristne fellesskap på ulike språk i menighetens lokaler.

5. Gudstjenesteliturgier, undervisningsmaterieell på ulike språk

Oslo biskop og bispedømmeråd mener at det må arbeides videre med gudstjenesteliturgier og undervisningsmaterieell på ulike språk, slik at mennesker med ulik språkbakgrunn får inngangsport til gudstjenestefeiring mm. Blant annet bør det foreligge materieell om kristen tro på ulike språk og for ulike aldersgrupper – også voksne.

6. Arbeid med ekklesiologi

Det bør arbeides videre med **eklesiologi**, kirketenkning, som grunnlag for Den norske kirkes selvforståelse i en ny tid i dialog mellom praksis og teori. Her er det mulig å hente innspill fra pilotprosjekt som *Fremtiden bor hos oss-nettverket* som er etablert i samarbeid mellom Oslo og andre bispedømmer.

Når det gjelder forholdet til migrantmenigheter:

7. Etablere plattform for teologisk dialog

Etablere plattform for teologisk dialog mellom Den norske kirke og migrantmenigheter i bispedømmer, der dette er naturlig. Det må arbeides videre med hvilken organisatorisk form dette kan få, for eksempel som regionale kristne råd.

8. Økumeniske gudstjenester

Arbeide for at **økumeniske gudstjenester** på forskjellige språk må være et forutsigbart tilbud, der det lokalt ligger til rette for det. Etablere samarbeid med relevante menigheter og organisasjoner.

9. Empiriske undersøkelser knyttet til kristne migranter og migrantmenigheter

Følge opp KIFO Rapport 2019:3 med empiriske undersøkelser knyttet til kristne migranter for å få systematisk kunnskap å bygge videre på.

[Andre kommentarer til saken og videre arbeid med den](#)

10. Synliggjøring av profil og arbeid i lokalmenigheten

Lokalmenigheten er subjekt for endringer og det som synliggjøres av profil, holdninger og arbeid i menighetsblad, på nettsider og på facebook mm. Det må legges til rette for nødvendig bistand til menighetene for til dette.

11. Rekruttering

Oslo biskop og bispedømmeråd ser det som viktig å rekruttere kristne migranter til kirkelig og teologisk utdanning med tanke på stillinger og verv på alle nivå i kirken. Kirkelige utdanninger vil tydeliggjøre rolleforståelser, slik at bakgrunn og tradisjon kan bli en ressurs inn i fellesskapet.

12. Impulser fra kirkene i Norden

Det er viktig å hente impulser fra kirkene i Norden når det gjelder erfaringer som «majoritetskirker» i samarbeid med kristne migranter og med migrantmenigheter.

13. Kommunikasjonskompetanse

Både menigheter i Den norske kirke og kristne migranter og migrantmenigheter kan være preget av fordommer og forutinntatthet som kan være utfordrende. Her kreves gjensidig åpenhet for debatt, samtaler og deling av erfaringer og lærdom om hvordan kommunisere på tvers av forskjellig hudfarge, kultur, språk og kirkelig bakgrunn. Det er viktig å **identifisere tiltak som kan bygge gjensidig tillit, forståelse og samhold** – og hva som kan bygge barrierer.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd vedtar det framlagte forslaget til høringssvar om «Kristne migranter» med de endringer som framkom i møtet.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	500	20/02606-6	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
74/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Høring - "Tro det eller ei. Fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo"

Vedlegg:

Tro det eller ei. Fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo_
Tro det eller ei - kap 5.3 Eldretjenester. - innspill

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Oslo kommune presenterte forsommeren 2020 rapporten «Tro det eller ei. Fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo». Rapporten er sendt på høring med høringsfrist 1. oktober. Oslo bispedømmeråd drøftet første gang rapporten på rådets møte 22. juni, hvor tros- og livssynsutvalgets leder Trond Bakkevig presenterte utvalgets arbeid. Innspill fra bispedømmerådets medlemmer er tatt med i forslag til høringssvar.

I dette saksfremlegget er utvalgets anbefalinger tatt inn i teksten for å gjøre det mer leservennlig for bispedømmerådets medlemmer. Når høringssvaret oversendes Oslo kommune tas anbefalingene ut, men overskriftene beholdes som referanse til utvalgets anbefalinger.

Forslag til høringssvar fra Oslo biskop og bispedømmeråd:

Oslo bispedømmeråd har på to av rådets møter, 22.juni og 21.september 2020, behandlet rapporten «Tro det eller ei. Framtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo». Oslo bispedømmeråd er glad for at byrådet inviterer til en bred høring / samtale om framtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo og takker tros- og livssynssynsutvalget 2020 for en omfattende rapport.

Oslo bispedømmeråd støtter at tros- og livssynsorganisasjonene likebehandles av Oslo kommune, og ser det som en selvfølge at innbyggernes rett til å tro og til å ikke tro respekteres. Oslo bispedømme har i lang tid initiert og støttet dialog og dialogpraksiser mellom tros- og livssynssamfunn. Erfaring har vist at dialog er av avgjørende betydning for å skape forståelse, respekt og samarbeid. Dialogarbeid er viktig i politisk arbeid. Oslo kommune fører dialogarbeidet videre ved å legge til rette for en helhetlig, inkluderende tros- og livssynspolitikk som integreres i de ulike etatene og bydelsadministrasjonene. Den norske kirke har som majoritetskirke dominert religionspolitikken og religionsutøvelsen i landet. Det har gitt kirken mange rettigheter, men også mange plikter. Selv om trossamfunnet Den norske kirke fortsatt er majoritetskirken i Norge og i Oslo, og grunnloven § 16 sier at Den norske kirke forblir Norges folkekirke, er kirken ikke lenger enerådende på

tros- og livssynsfeltet. Kirken støtter likebehandling av tros- og livssynssamfunnene i kommunen. Det viser at kirken er med på å ønske en livssynsåpen og inkluderende kommune hvor Den norske kirke ikke uforholdsmessig forfordeles.

Rapporten ble lagt fram før ny lov om tros- og livssynssamfunn ble vedtatt, noe som viser seg å få noen konsekvenser for rapportens konklusjoner og anbefalinger. Noen av anbefalingene i rapporten må justeres i tråd med vedtatt lov og følges opp i justeringer av gravferdsloven med virkning fra 1.1.2021

Ny finansieringsordning får konsekvenser for kommunens bevilgninger til tros- og livssynssamfunn. Vi vil komme tilbake til dette mot slutten av høringsdokumentet.

Oslo bispedømmeråds kommentarer er disponert etter punktene oppført som «Anbefalinger», vedlegg 1 i rapporten:

Overordnet

Utvalget anbefaler at:

- *Kommunen sørger for at alle etater og bydelsadministrasjoner øker ansattes kompetanse på tros- og livssynsrelaterte områder. Dette bør legges inn i virksomhetenes arbeid med etter og videreutdanning.*
- Kommunen oppretter en stilling som tros- og livssynskoordinator. Denne koordinatoren kan veilede, rettlede, bistå og gi informasjon til tros- og livssynssamfunnene i møte med kommunen. Dette kan for eksempel være beredskap, leie av lokaler og arealer, behov for permanente lokaler, tilskudd og spørsmål om hvor man kan bidra. Stillingen er av en så overordnet og byomfattende karakter at utvalget mener den bør ligge hos byrådsleder.*
- *Kommunen tar initiativ til faste, årlige møter med byens tros- og livssynssamfunn.*
- *Kommunen ser tros- og livssynssamfunnene som samarbeidspartnere i inkluderingsarbeidet, både på bynivå og lokalt plan gjennom samarbeidsrådene.*

Oslo bispedømmeråd støtter utvalgets overordnede anbefalinger.

Eldretjenester

Utvalget anbefaler at:

- Det opprettes et team for livsveiledning. Dette teamet bør bestå av representanter fra tros og livssynssamfunnene. De er tilknyttet teamet vil ha særskilt kompetanse på samtale og besøkstjenester og være tilgjengelig for tjeneste på de ulike institusjonene.*
- *Sykehjemetaten gjennomfører innskrivings- og kartleggingsamtaler jevnlig og lagrer informasjon om tros- og livssynstilhørighet i henhold til gjeldende personvernlovgivning.*

Oslo bispedømme har siden 1985 samarbeidet med Oslo kommune om sykehjemsprestetjenesten. Det legges ved et lengre notat om utvikling av tros- og livssynsfeltet på sykehjemmene. Notatets konklusjon er tatt inn i høringssvaret.

Oslo bispedømmeråd støtter forslaget om kartlegging av tros- og livssyn ved innskrivningssamtaler, men påpeker at dette da må være en informasjon som følges opp av institusjonen.

Kommunen bør legge bedre til rette for utøvelse av eget tros- og livssyn, ikke bare gjennom transport til eksterne aktiviteter, men gjennom tilrettelegging av slik aktivitet på sykehjemmet.

En ordning med livsveiledningsteam kan være god, men må ikke uten videre erstatte dagens sykehjemsprester, i hvert fall så lenge andelen beboere som er knyttet til Den norske kirke er så stor som i dag.

En må sikre at sykehjemsansatte får nødvendig faglige oppfølging og veiledning innenfor dette feltet.

Alle sykehjem bør ha en ansatt med særlig fokus på og kompetanse i tros- og livssynsspørsmål.

Dagens bevilgning til tros- og livssynsfeltet bør økes kraftig og det bør være en kombinasjon mellom ordningen med sykehjemsprester og livsveiledningsteam. Det bør være tett

samarbeid mellom disse. Koordinator for livsveiledningsteamet bør tilhøre et livssyns- eller trossamfunn, med faglig bakgrunn innen etikk/trosveiledning/samtaler. Oslo kommune kan høste kunnskap ved å se på ordninger og utførelse av tros- og livssynstjenesten (chaplancy) i Forsvaret og ved sykehusene.

Lokaler, bygg og utearealer

Utvalget anbefaler at:

Plan- og bygningsetaten gis veiledningsplikt, blant annet gjennom et veiledningshefte til tro og livssynssamfunn. Veiledningen bør inneholde alle steg i regulerings- og byggeprosesser, beskrive mulige hindringer og gi forklaringer på hvorfor avslag kan komme.

- *Eiendoms- og byfornyelsesetaten styrker sin veiledning til, og er imøtekommande overfor, tros- og livssynssamfunn som ønsker å kjøpe tomt eller eiendom av Oslo kommune*

- *Kommunen øker tilskuddet til Den norske kirke slik at kommunens lovpålagte ansvar ivaretas. Så lenge det er kommunalt ansvar å finansiere kirkebyggene må kirkene og kirkens lokaler leies ut til kostpris.*

- *Kommunen gjør om det gamle hovedbiblioteket til byens storstue for tros- og livssynsmangfold, seremonier og dialogarbeid.*

- *Kommunen endrer praksis og i større grad lar tros- og livssynssamfunn bruke kommunale lokaler på tider der kommunen selv ikke bruker dem.*

- *Det blir like bestemmelser for å leie kommunens utearealer, og at disse bestemmelsene inkluderer tros- og livssynssamfunn som leietakere.*

- *Alle tros- og livssynssamfunn sikres lik anledning til å leie rådhuset og omkringliggende utearealer.*

- *Kommunen utarbeider en langsiktig vedlikeholds- og bruksplan for kirkebyggene i Den norske kirke i samarbeid med Kirkelig fellesråd i Oslo.*

- *Kommunen sørger for etablering av flere større, livssynsnøytrale seremonirom.*

- *Tros- og livssynssamfunn gis lik anledning som andre frivillige aktører til å bruke skolens lokaler etter skoletid.*

Oslo bispedømmeråd støtter utvalgets anbefalinger, og hilser svært velkommen anbefalingen om at kommunen utarbeider en langsiktig vedlikeholds- og bruksplan for kirkebyggene i Den norske kirke i samarbeid med Kirkelig fellesråd i Oslo.

Oslo bispedømmeråd støtter forslaget om å opprette en storstue i et innbydende lokale for tros- og livssynsmangfold. Storstuen kan bli hovedstadens naturlige møtested for tros- og livssynsorganisasjoner og for aktiviteter knyttet til tros- og livssynsfeltet.

Oslo bispedømmeråd ønsker også at det opprettes flere større *livssynsåpne* seremonirom. I utvalgets anbefalinger brukes uttrykket «livssynsnøytrale seremonirom». Oslo bispedømmeråd minner om at «livssynsnøytralt» nå i det store og hele er erstattet med begrepet «livssynsåpent». Et livssyn er aldri nøytralt. Derfor brukes «livssynsåpen», et begrep som ikke knyttes til en bestemt konfesjon og anerkjenner verdiinnholdet i det å ha et sekulært eller religiøst livssyn. Prosjektering og etablering av livssynsåpne seremonirom og lokaler for tros- og livssynsorganisasjoner bør være viktig i utformingen av nye bydeler, som eksempelvis Hovinbyen. Oslo bispedømmeråd har i samarbeid med blant annet Pådriv, arbeidet spesielt med kirkens tilstedeværelse i Hovinbyen. I dette arbeidet inngår forslag om opprettelse av et dialogens hus. Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn har invitert Oslo bispedømmeråd med i en arbeidsgruppe som skal jobbe videre med dette.

Lokalmiljø/bydeler

Utvalget anbefaler at:

- *Bydelene tar initiativ til faste, jevnligte møter med frivilligheten, inkludert alle tros- og livssynssamfunnene som holder til i bydelen. Saker som kan tas opp er dialog, erfaringsutveksling og samarbeid om forbedring av kommunale tjenester. Det kan også være et sted for sammen å finne løsninger på lokale problemstillinger, drive samfunnsutvikling etc.*

- Hver bydel etablerer en egen kontaktflate med ungdom og sikrer at ungdom har medvirkning i saker eller på områder som gjelder dem.
- Bydelene har møteplasser for ungdom der det er gode rammer for å ha en tro- eller livssynsidentitet. Disse møteplassene må utvikles sammen med ungdommen.

Oslo bispedømmeråd støtter utvalgets anbefalinger

Skole

Utvalget anbefaler at:

- Utdanningsetaten samarbeider med muslimske paraplyorganisasjoner for å utvikle sentrale retningslinjer knyttet til bønn, faste og andre utfordringer.
- Skolene har dialog med foreldrene i situasjoner der barn i barneskolealder faster, og søker å løse situasjonen på best mulig måte.
- Det fortsatt legges til rette for elevdrevne tros- og livssynsrelaterte aktiviteter i skoletiden, gitt at dette ikke går ut over undervisningen.
- Tro- og livssynssamfunnenes gudstjenester, bønnesamlinger eller andre former for ritualer eller markeringer ikke foregår i skoletiden. Skolene kan fortsatt legge til rette for elevenes deltakelse på arrangementer etter skoletid.
- Oslo kommune utarbeider felles, overordnede føringer eller anbefalinger som gjelder prinsipielle spørsmål angående tro og livssyn i skolen.
- Skolene legger til rette for tros- og livssynstilpasset mat på skoleturer, arrangementer, kantiner mv.
- Alle skoler finner løsninger som sikrer at alle elever lærer å svømme.
- Det ikke gjøres endringer i bestemmelser om bruk av hodeplagg i Oslo skolen eller tiltak for å begrense bruken. Utvalget oppfordrer samtidig skolene til å ha dialog med foreldrene i de tilfellene hvor små barn bruker religiøse hodeplagg på skolene.

Utvalgets anbefalinger om «skole» handler om at barn og unge har rett til å praktisere sitt tro- og livssyn, og at kommunen skal legge til rette for det. Oslo bispedømmeråd støtter utvalgets anbefalinger, og mener at anbefalingene også bør tilpasses tilrettelegging av utøvelsen av tro- og livssyn i barnehager og på institusjoner hvor barn og unge bor.

Særlig om skole/kirke-samarbeidet:

Skole og kirkesamarbeidet fungerer godt i mange bydeler. I det flerkulturelle Groruddalen prosti meldes det blant annet at samtlige menigheter har funnet en god form på skolegudstjenester/samlinger før jul, og at det er økning i deltakelsen på arrangementene. Her deltar barn med ulik kulturell og religiøs bakgrunn. Andre steder skaper spørsmålet om gudstjenester i skoletiden mye støy på skolen og blant elever og foresatte.

I rapporten skriver utvalget: «Bystyret i Oslo kommune har vedtatt at det fortsatt skal være mulig å markere religiøse høytider i skoletiden i den offentlige skolen. Elevene skal fortsatt kunne inviteres til å markere høytider som jul og påske i skolegudstjenester. Det må tilstrebes likebehandling, slik at andre tros- og livssynssamfunn kan invitere på samme måte.»

Oslo bispedømmeråd ønsker å forstå utvalget i beste mening når det anbefaler at tro- og livssynssamfunnenes gudstjenester, bønnesamlinger eller andre former for ritualer eller markeringer ikke skal foregå i skoletiden, men at skolene fortsatt kan legge til rette for elevenes deltakelse på arrangementer etter skoletid. Det ivaretar bystyrets vedtak om at elevene kan inviteres til skolegudstjenester.

Kirken i Oslo vil fortsette å invitere alle som ønsker det til høytidsmarkering i kirken. Kirken i Oslo vil fortsette å utvikle gode tilbud som skolene kan si ja til og legge til rette for elevenes deltakelse også utenom skoletiden, - enten før eller etter skoletid.

Barnevern

Utvalget anbefaler at:

- Det opprettes et samarbeidsforum hvor representanter for tros- og livssynssamfunn møter barnevernet, både fra etaten sentralt og fra de ulike barnevernkontorene i bydelene. Etaten bør få ansvar for å organisere dette samarbeidet.

Oslo bispedømmeråd støtter utvalgets anbefalinger

Beredskap**Utvalget anbefaler at:**

- Oslo kommune oppretter et beredskapsutvalg bestående av de tros- og livssynssamfunn som ønsker å være med. Utvalget kan planlegge felles markeringer når det er ønskelig, drøfte hvordan dødsbudskap best kan formidles, og være en rådgivende instans for kommunen. LRS-presten bør være en del av utvalget.

Oslo bispedømmeråd støtter opprettelsen av et beredskapsutvalg bestående av ulike tros- og livssynssamfunn, og anbefaler at bredden i utvalget forankres på en måte som gjør at flest mulig tros- og livssynssamfunn kan kjenne seg representert i utvalget. Det enkelte tros- og livssynssamfunnet må selv avgjøre hvem som skal representere dem i utvalget, men det anses som viktig at LRS-presten i Oslo bispedømme er med i utvalget. Det er gjort avtale mellom Den norske kirke og politidirektoratet / staten om at det er Den norske kirke som bistår politiet i formidling av dødsbud. Ordningen med formidling av dødsbudskap er ikke en del av LRS-prestens mandat. Oslo bispedømmeråd mener at beredskapsutvalget som et kommunalt utvalg kan drøfte gode måter å formidle dødsbudskap på, forutsatt at utvalgets drøfting ikke får status som forpliktende for utførelsen av oppdraget. Forutsetningen bør nedfelles i utvalgets mandat.

Gravferd, gravlegging og gravplassforvaltning**Utvalget anbefaler at:**

- All drift og forvaltning av det offentlige ansvaret for gravferd overføres til kommunen.
- Kommunen utvider tilbudet om retningsbestemte graver til gravplasser i alle deler av byen.
- Oslo kommune planlegger for gode løsninger for kolumbarier, både inne i tilknytning til seremonirom, eller ute på gravplassene, og søker om dispensasjon for å kunne tilby slike. Ett forslag er å etablere et kolumbarium i Tros- og livssynssamfunnenes hus.
- Nedsetting av urner i vinterhalvåret blir en del av det ordinære tilbudet.
- Felles utsmykking på de offentlige gravplassene i Oslo gis nøytral utforming med tanke på tro og livssyn.
- Oslo kommune bør arbeide for en lovendring som gir mulighet for askespredning under regulerte forhold i tilknytning til gravplassene.
- Tilbud om gravlegging utenfor ordinær arbeidstid må gjelde alle innbyggere uavhengig av tros- eller livssynsmessig tilhørighet.
- Et utvidet gravferdstilbud utredes videre, herunder potensiell etterspørsel, type tilbud, omfang og økonomi. Konsekvenser for andre aktører enn Gravferdsetaten må også utredes, for eksempel begravellesbyråer og seremoniledere, og mulige kollisjoner med andre aktiviteter i tros- og livssynssamfunn, eller på gravplassene.

Flere av utvalgets anbefalinger om gravferd, gravlegging og gravplassforvaltning i Oslo er allerede fulgt opp i de endringene i gravferdsloven som er vedtatt.

Fra 1.1.2021 blir det igjen tillatt med urnevagg (kolumbarium). Departementet vil komme med et forslag til nærmere regulering i forskrift. Oslo bispedømmeråd oppfordrer Oslo kommune å være aktiv i høringsprosessen.

Den nye gravferdsloven slår også fast at fylkesmannen, etter søknad fra kommunen, kan fastsette at ansvaret som lokal gravplassmyndighet skal ligge til kommunen.

Kommunens bevilgninger til tros- og livssynssamfunn

Nåværende finansieringsordning for tros- og livssynssamfunn innebærer at kommunens bevilgninger til Den norske kirke utløser en automatisk støtte til andre tros- og livssynssamfunn basert på deres medlemstall i kommunen. Fordi Oslo er en by med stort religiøst og livssynsmessig mangfold, innebærer dette et betydelig påslag til de kommunale bevilgninger. Når den nye loven om tros- og livssynssamfunn trer i kraft, vil finansieringsansvaret for andre tros- og livssynssamfunn ivaretas av staten. Det betyr at kommunale bevilgninger til Den norske kirke ikke lenger vil utløse automatiske «påslag». En mulig konsekvens av dette kan være at det vil være lettere for kommunen å øke sine bevilgninger til Den norske kirke, da dette ikke lenger medfører automatiske merkostnader. Dette vil gjøre det enklere for Oslo å komme opp på et landsgjennomsnitt når det gjelder kommunale bevilgninger til Den norske kirke. Det vises til tabell over kommunale driftsutgifter for kirke og gravferd gjengitt på side 49 i rapporten:

	Oslo	Bergen	Trondheim	Stavanger
Driftstilskudd i prosent av kommunens netto driftsutgifter	0,5%	1,1%	1,0%	1,2%
Driftstilskudd pr medlem (kr)	642	801	756	1010
Driftstilskudd pr. innbygger	317	553	530	656

Med det nye finansieringssystemet vil andre tros- og livssynssamfunn samtidig være sikret en rettferdig og forutsigbar offentlig støtte. Fordi denne støtten vil være basert på samtlige kommuners gjennomsnittlige støtte til Den norske kirke, innebærer endringen at de vil få en betydelig økning i støtten per medlem. Denne støtten antas å være betydelig høyere enn den støtten Den norske kirke i dag mottar fra Oslo kommune per medlem. Denne ubalansen vil i seg selv være et argument for Oslo kommune til å nærme seg et landsgjennomsnitt når det gjelder bevilgninger til Den norske kirke i Oslo.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd vedtar det fremlagte høringssvar til «Tro det eller ei. Framtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo» med de endringer som fremkom i møtet.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	402	18/00426-56	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
75/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Evaluering kirkevalget 2019

Vedlegg:

Et-demokrati-i-ending-En-analyse-av-kirkevalget-2019.-KIFO-Rapport-2020-2

kr_41_0_20_evaluering av kirkevalget 2019

Valgrådets drøfting

Saksorientering

Evaluering av kirkevalget 2019 har vært sak på bispedømmerådets møter 23. september 2019, sak 75/19 hvor valgrådet overleverte valgprotokollen og 9. desember 2019, sak 98/19. Ved siste behandling konkluderte bispedømmerådet med at det avtroppende rådets innspill tas med i det videre arbeidet med evaluering av kirkevalget.

KIFO-rapporten om kirkevalget 2019 ble ferdigstilt vårsemesteret 2020 (vedlegg). Kirkerådet behandlet evaluering av kirkevalget på sitt møte 4.-5. juni 2020 (vedlegg).

Det pågående nasjonale arbeidet om kirkelig organisering utreder også kirkelig demokrati og har innspill til ny valgordning. Kirkerådet har utarbeidet framdriftsplan for arbeid med valgeregler til neste kirkevalg. Prinsipper og endringer skal vedtas i Kirkemøtet i valgperioden. Valgrådet i Oslo har etter gjennomført opptelling og godkjenning av valget hatt en drøfting av ulike sider ved kirkevalget 2019 og bringer drøftingen / evalueringen videre til bispedømmerådet som oppdragsgiver (vedlegg). I valgrådets evaluering ble det løftet fram forslag til forbedringer til neste kirkevalg. Flere av punktene har innhold som også ble drøftet på bispedømmerådets møte 9. desember 2019.

Kort om gjennomføringen av kirkevalget i Oslo bispedømme, måloppnåelse:

(følgende er hentet fra forarbeid til årsmeldingen 2019:)

I Oslo bispedømmes strategidokument 2019 – 2021 omhandles arbeidet med kirkevalget slik: «Arbeide for økt deltakelse i kirkevalgene og for at flere stiller til valg».

I årsplanen 2019 for Oslo bispedømme var målsetningen å:

«Gjennomføre kirkevalget 2019 med informasjon og tilrettelegging våren 2019, stemmetelling og oppfølging med kurs for nye menighetsråd høsten 2019»

Økt deltakelse i kirkevalgene

Førrige gang det ble gjennomført kirkevalg, i 2015, var det et spesielt valgår for kirkevalget. Det ble for første gang stilt flere lister og kandidatene på begge lister diskuterte en profilert sak. Nesten 16 prosent av de stemmeberettigede (60 067 enkeltstemmer) avga stemme. Ved valget 2019 var valgoppslutningen nede på 9,2 % (35 945 enkeltstemmer). Valgoppslutningen var 1,8 % høyere enn ved valget i 2011.

Flere stiller til valg:

Administrasjonen har ikke informasjon om hvor mange som stilte som kandidat for å bli nominert på Åpen folkekirkes liste til bispedømmerrådsvalget. Til nominasjonskomitéens liste ble 14 kandidater som var meldt inn fra 16 av menighetene vurdert, i tillegg til én kandidat fra URO. Nominasjonskomitéens medlemmer kunne også fremme én kandidat hver. Det gir en svarprosent på 27 % fra menighetene. I alt 59 sokn var forslagsberettiget i henhold til antall sokn i Oslo bispedømme pr. 1.1.2020. Ved valget 2015 ble det foreslått 53 leke kandidater fra menighetene. I 2011 var det 24 foreslåtte kandidater. I 9 av 11 bispedømmer stilte Bønnelista egen liste. Bønnelista stilte ikke liste til valget på Oslo bispedømmeråd.

Vi har ingen tall på hvor mange som ønsket å stille som kandidat til menighetsrådsvalg. Flere av nominasjonskomitéene har hatt problemer med å få nok kandidater til å stille til valg og har hatt supplerende nominasjon. Andre nominasjonskomitéer har hatt nok, eller mer enn nok, kandidater til å fylle opp listen. Ingen menighet stilte mer enn én liste ved menighetsrådsvalget 2019.

Flere av menighetene har undersøkt muligheten av å ha færre valgte medlemmer i rådet enn det som pr. nå er vedtatt av menighetsmøtet. Det er mulig at mange menigheter ønsker å endre antallet rådsmedlemmer i god tid før valget 2023. Det begrunnes med at det er vanskelig å finne nok kandidater som vil stille til valg.

Årsplanens mål om å «Gjennomføre kirkevalget 2019 med informasjon og tilrettelegging våren 2019, stemmetelling og oppfølging med kurs for nye menighetsråd høsten 2019» ble fulgt opp.

Klager/bekymringsmeldinger

I motsetning til 2015, kom det i valgåret 2019 få henvendelser til valgrådet med klager eller bekymringsmeldinger vedrørende hendelser ved gjennomføring av de ulike prosessene ved valget. En klage avdekket forhold ved et menighetsrådsvalg som førte til at bispedømmerådet begjærte omvalg. Omvalget ble gjennomført etter reglene. Valgoppslutningen var på 2,04 %. Ved valgdagen var valgdeltakelsen til menighetsrådsvalget i den aktuelle menigheten på 8,47%. Valgoppslutningen til bispedømmerrådsvalget, som ikke gikk til omvalg, var på 7,6%.

Oslo bispedømmeråd, vedtak i sak 98/19.

Vedtaket refereres i sin helhet:

Siden valgperioden til Oslo bispedømmeråd går ut før evalueringen av kirkevalget er ferdig behandlet i valgrådet, ønsker bispedømmerådet å gi noen tilbakemeldinger om gjennomføringen av årets kirkevalg. Tilbakemeldingene tas med i det videre arbeidet i Oslo bispedømme og i Kirkerådet med å evaluere årets kirkevalg og forberede valget i 2023.

- Rådets medlemmer har fått mange tilbakemeldinger om at informasjonen til medlemmene om listene og de ulike kandidatene var mangelfull. Det må vurderes om Kirkerådet skal ta større ansvar for også å informere om forskjellene på de ulike listene. Ikke alle medlemmer har tilgang til internett og det må vurderes hvordan alle medlemmene skal informeres godt nok til å kunne ta et opplyst valg.
- Rådets medlemmer har fått tilbakemeldinger om at ikke alle valglokaler var godt nok bemannet for å bistå velgere med nedsatt funksjonsevne til å komme inn i valglokalet og få stemt.
- Det var krevende for medlemmene å forstå valgordningen med både lister som stilte til valg på et felles program og nominasjonskomitéenes lister med kandidater med ulike standpunkt. Oslo bispedømmeråd mener derfor at en valgordning som legger til rette for asymmetriske lister må vurderes på nytt i forbindelse med en nødvendig revisjon av valgordningen.

- Oslo bispedømmeråd mener at det bør være mulig å avlegge stemmer i hele fellesrådsområde/kommunen. I områder hvor det ikke er intuitivt hvor soknegrensene går, bør det tilrettelegges for at det skal være enkelt å avlegge stemme i valglokaler over hele kommunen.
- Det må legges bedre til rette for forhåndsstemming. Spesielt gjelder dette på knutepunkter rundt omkring i bispedømmet. Når så stor andel forhåndsstemmer ved kommunevalget, må det også være forholdsvis enkelt å avgi forhåndsstemme ved kirkevalget.
- Oslo bispedømmeråd ser utfordringer med å innføre elektroniske løsninger for kirkevalget 2023, men mener det er nødvendig å utrede dette, basert på at valghandlingen er personlig og hemmelig.

Det har gått noe tid fra bispedømmerådets behandling i desember 2019 til evalueringen av Kirkevalget 2019 er på sakskartet for bispedømmerådet 2020-2023. I mellomtiden har Kirkerådet kommet godt i gang med arbeid med å fremme saker til Kirkemøtet om valgeregler til kirkevalget 2023. I dette arbeidet som nå har begynt, gjenkjennes mange av punktene fra bispedømmerådets vedtak desember 2019. Samtidig har nasjonalt evalueringsarbeid, og utredningsarbeid som allerede er initiert gjennom arbeidet med ny kirkelig organisering styrket behovet for å arbeide med spørsmål rundt sperregrensen, et mer helhetlig kommunikasjonsarbeid samt muligheter for elektronisk manntall og –forhåndsstemming. Dette er punkter som bispedømmerådets medlemmer allerede har vist interesse for å få utredet videre. I forslag til vedtak blir det trukket fram at Oslo bispedømmeråd ønsker at dette blir drøftet videre i de nasjonale prosessene fram mot fastsettelsen av ny valgordning.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd har evaluert gjennomføringen av Kirkevalget 2019 i Oslo bispedømme med bakgrunn i KIFO rapport 2020-2»Et demokrati i endring – en analyse av kirkevalget 2019», rapport fra valgrådet i Oslo bispedømme og vedtak i OBDR sak 98/19.

Oslo bispedømmeråd har følgende innspill til videre arbeid med valgordning for kirkevalget 2023:

- Oslo bispedømmeråd ber Kirkerådet og Kirkemøtet arbeide videre med hensiktsmessigheten ved å opprettholde sperregrensen ved neste valg
- Oslo bispedømmeråd etterlyser en mer helhetlig kommunikasjon om offentliggjøring av listene og kandidatene på listene.
- Oslo bispedømmeråd ber Kirkerådet utrede muligheten for elektronisk forhåndsstemming elektronisk manntall.

Oslo bispedømmeråd ber om at rådets anliggender blir drøftet i de nasjonale prosessene fram mot fastsettelse av valgordningen til Kirkevalget 2023.

Bispedømmerådets vedtak oversendes til Kirkerådet. Valgrådets evaluering og bispedømmerådets vedtak i sak 98/19 følger som vedlegg.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	421	20/03597-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
76/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Navneendring Domkirken sokn

Vedlegg:

Kirkerådets anbefaling til navngivning av domkirkesokn

Saksorientering

Kirkerådet har i brev til alle bispedømmerådene gitt en anbefaling til navngiving av domkirkesokn. Det vises til vedlagte brev.

Saken om deling av Sentrum og St. Hanshaugen sokn ble sendt på høring til de berørte parter med høringsfrist 5. februar 2019. I høringsbrevet ble det anmodet om at høringsinstansene skulle ta stilling til forslag på navn på soknene: Domkirken sokn og St. Hanshaugen sokn. Det kom ingen innsigelser, og bispedømmerådet fattet følgende vedtak: «Navn på soknene er Domkirken sokn og St. Hanshaugen sokn» (vedtak 13/19, utdrag). Språkrådet ble orientert om navneendringen.

Staben i domkirken, ved domprost Anne-May Grasaas, har senere pekt på at navnet på soknet er upresist, og ønsker at navnet endres til Oslo domkirke sokn. Menighetsrådets AU støtter dette.

Etter en tilsvarende henvendelse fra Tønsberg menighet til Tønsberg bispedømmeråd, har kirkerådet arbeidet med å få en felles navnepraksis på de elleve domkirkesoknene i landet. En felles navnepraksis med stedsidentifisering vil blant annet gjøre det lettere å finne domkirkesoknene i registrene. Kirkerådet anbefaler at domkirkemenighetene i Den norske kirke har følgende navneutforming:

Stiftsbynavn domkirkes sokn

Kirkerådets anbefaling er i tråd med Språkrådets tilråding.

Om kirkerådets anbefaling om felles navnepraksis følges, vil «Domkirken sokn» endre navn til «Oslo domkirkes sokn». En slik endring er i tråd med menighetsrådets arbeidsutvalg sitt ønske, med unntak av en genitiv-s.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd vedtar i samsvar med Kirkerådets anbefaling til navngiving av domkirkesokn at *Domkirken sokn* endrer navn til *Oslo domkirkes sokn*.
Saken oversendes menighetsrådet til uttalelse før navneendringen trer i kraft.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	421	19/04971-41	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
77/20	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	21.09.2020

Eventuelt

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.